

**Załącznik
do Uchwały nr XXII/234/2012
Rady Gminy Lubicz
z dnia 30 marca 2012 r.**

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu za rok 2011**

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, które mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy jest zapobieganie tym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej spoczywa obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej w zakresie ustalonym ustawą.

Gmina obowiązana jest zgodnie z przepisami ustawy do wykonania zadań pomocy społecznej, nie może odmówić pomocy osobom potrzebującym, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych względem tych osób do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych.

Zadania pomocy społecznej w gminie realizuje jednostka organizacyjna – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych zgodnie art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. 1 pracownik socjalny na 2 000 mieszkańców. Gmina Lubicz liczy 18 737 osób (stan na 31 grudnia 2011 r.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące ustawy:

- **Ustawa o pomocy społecznej z 12.03.2004r.** (Dz. U. z 2009 nr 175 poz. 1362 z póź. zm.)
- **Ustawa o świadczeniach rodzinnych z 28.11.2003r.** (Dz. U. z 2006 nr 139 poz. 992 z póź. zm.)

- **Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z 07.09.2007r.** (Dz. U. z 2009 nr 1 poz. 7 z póź. zm.)
- **Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z 21.06.2001r.** (Dz. U. z 2001 nr 71 poz. 734 z póź. zm.)
- **Ustawa o świadczeniach zdrowotnych z 27.08.2004r.** (Dz. U. z 2008 nr 164 poz. 1027 z póź. zm.)
- **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29.07.2005r.** (Dz. U. nr 180 poz. 1493 z póź. zm.)

Zadania własne obowiązkowe

ZASIŁKI STAŁE¹

Zasiłek stały przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 444,00 zł.

Zasiłek stały pobierało 58 osób na kwotę 202.183 zł. Łącznie przyznano świadczeń 514, w tym osobom samotnym 383 świadczeń – 46 osób, zaś 131 świadczeń osobom uprawnionym w rodzinie tj. 12 osób.

Kwota uzyskana na wypłatę zasiłków stałych z budżetu Wojewody wyniosła 161.746 zł, zaś z budżetu gminy wydatkowano 40.437 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał także składki na ubezpieczenie zdrowotne na rzecz osób uprawnionych tj. na rzecz osób pobierających zasiłki stałe – 39 osób oraz na rzecz osób, które zawarły kontrakty socjalne – 2 osoby. Składki przyznane zostały łącznie dla 41 osób, wypłacono 402 świadczenia na kwotę: 15.750 zł

¹ Art. 37 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

ZASIŁKI OKRESOWE²

Zasiłek okresowy przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłek okresowy został przyznany dla 125 osób, udzielono 372 świadczenia na kwotę 92.232 zł. Świadczenia przyznane z tytułu bezrobocia- 332 dla 109 osób, długotrwałej choroby- 25 dla 11 osób, niepełnosprawności- 15 dla 6 osób, z tytułu możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego- 10 dla 4 osób.

ZASIŁKI CELOWE³

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, sprawienie pogrzebu.

Pomoc w zakresie zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych udzielana była na konkretne, uzasadnione potrzeby zgłaszane przez klientów a także z urzędu. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty, odzież, dojazdy do szpitali, rehabilitację, zakup pieca C. O., środków czystości, ciśnieniomierza, naprawy aparatu słuchowego, sprzętu AGD. Tą formą pomocy zostały objęte 492 osoby, w tym 126 osób uzyskało pomoc w ramach zasiłków celowych specjalnych. Na zasiłki celowe z budżetu gminy wydatkowano kwotę 176.747 zł., z czego kwotę 35.083 zł. stanowiły zasiłki celowe specjalne,

² Art. 38 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

³ Art. 39 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

przyznane osobom lub rodzinom przekraczającym kryterium dochodowe uprawniające do pomocy, lecz znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej.

POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest w latach 2006 – 2013.

Celem tego programu jest m.in.:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane są działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku.

Z tej formy pomocy skorzystały 178 rodziny, którym przyznano pomoc decyzją, natomiast rzeczywista liczba osób korzystających z tej formy wsparcia wyniosła 340, w tym dzieci do 7 r.ż.-68; uczniowie do czasu kończenia szkoły ponad gimnazjalnej- 271; pozostałe osoby to 1. Kwota jak została wydatkowana na ten cel w 2011 roku wyniosła 496.316 zł z czego z budżetu gminy 99.263 zł, pozostała kwota tj. 397.053 zł pochodziła z dotacji z budżetu państwa – wojewody. W ramach Programu pomocą objęte były dzieci ze Szkoły Podstawowej w Lubiczu Dolnym, Złotorii, Zespołu Szkół w Grębocinie i Lubiczu Górnym oraz w większości placówek oświatowych w Toruniu gdzie uczą się młodzież.

W ramach zadania została przyznana kwota 13.000 zł na wypłatę świadczeń dla niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne z budżetu wojewody – środki poznaczone zostały dla 65 osób.

USŁUGI OPIEKUŃCZE⁴

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi przyznawane są także osobom w rodzinach, ale rodzina nie jest w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki.

W ramach wykonywanych usług pomoc udzielona była w zakresie obsługi higieny osobistej i mieszkania, przynoszenie opatu i rozpalania w piecu, załatwiania wizyt lekarskich i realizowanie recept oraz podawanie leków a także przygotowywanie posiłków i dokonywanie zakupów artykułów spożywczych.

Usługi opiekuńcze świadczone były w 18 środowiskach, koszt usług to 78.682 zł.

W ramach zdania świadczone były również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 3 środowiska na łączną kwotę 9.720 zł i finansowane były z budżetu wojewody.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ⁵

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osoby te kierowane są do odpowiedniego typu domu jak najbliżej poprzedniego miejsca zamieszkania osoby kierowanej chyba, że wskazania są inne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w Domach Pomocy Społecznej dla 14 osób, udzielono 112 świadczeń na kwotę 209.456 zł – budżet gminy.

W roku 2011 opłacany był również dla jednej klientki i jej dziecka pobyt w Hotelu PCK przy ul. Szczecińskiej (klientka przebywała tam przez cały rok). Z budżetu gminy na ten cel wydatkowano kwotę 13.340 zł. Jedna osoba korzystała ze schronienia w ośrodku CARITAS –

⁴ Art. 50 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

⁵ Art. 54 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

koszt 1.266,72 zł. W wyniku przemocy w rodzinie jedna klientka wraz z piątką dzieci w trybie nagłym wymagała umieszczenia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Browinie, utrzymanie w w/w Ośrodku sfinansowane było w całości z budżetu gminy i wyniosło 3.713 zł.

W wyniku sytuacji losowej (dziecko niepełnosprawne zostało pozostawione przez matkę bez opieki) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej skierował i sfinansował turnus rehabilitacyjny na kwotę 1.250 zł.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej należy również sprawienie pogrzebu osobie zmarłej. Pogrzeb finansuje się, w przypadku gdy osoba zmarła ani nikt z rodziny nie podlega ubezpieczeniom w ZUS lub KRUS. W roku 2011 zostały sprawione dwa pogrzeby dla mieszkańców gminy Lubicz, poniesiony koszt ze środków budżetu gminy wyniósł 5.951 zł.

Występujące wiosenne przymrozki dotknęły dwa gospodarstwa. Pomoc udzielona dla tych gospodarstw wyniosła łącznie 7.500 zł.

Corocznie organizowana jest Wigilia dla osób samotnych lub osamotnionych, które z różnych przyczyn w tym szczególnym czasie nie mają nikogo. Udział w spotkaniu wzięło 39 osób. Tradycyjnie spotkanie rozpoczęło się wspólnym podzieleniem się opłatkiem oraz życzeniami od Wójta Gminy Lubicz. Dla uczestników Wigilii przygotowane zostały paczki świąteczne w których nie zabrakło podstawowych artykułów żywnościowych jak również paru słodkości. Paczki rozwieziono również do 20 osób samotnych i rodzin wielodzietnych, koszt paczki to 80,50 zł

Działając z upoważnienia Wójta Gminy Lubicz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przyznał prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych na okres 90 dni dla 22 osób.

Z różnych form pomocy społecznej 2011 roku korzystało 508 rodzin, w tym 1575 osób.

Powody przyznawania pomocy, które wynikają z Ustawy o pomocy społecznej.

Lp.	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin
1	<i>Bezdomność</i>	3
2	<i>Potrzeba ochrony macierzyństwa</i>	58
3	<i>Wielodzietność</i>	28
4	<i>Bezrobocie</i>	337
5	<i>Niepełnosprawność</i>	100
6	<i>Długotrwała lub ciężka choroba</i>	121
7	<i>Alkoholizm</i>	25
8	<i>Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego</i>	10
9	<i>Zdarzenia losowego</i>	1
10	<i>Sytuacja kryzysowa</i>	6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za rok 2011

Rejony opiekuńcze:

Pani Warlikowska Anna – Lubicz Górny (bez ulicy Lipnowskiej);

Pani Piotrowicz Bożena – Grabowiec, Kopanino, Mierzynek, Nowa Wieś, Złotoria;

Pani Falkowska Katarzyna – Brzezinko, Brzeźno, Grębocin, Jedwabno, Józefowo;

Pani Karolina Sobierajska – Gronówko, Młyniec Pierwszy, Młyniec Drugi, Lubicz Górny

tj. ul. Lipnowska, ul. Warszawska;

Pani Joanna Zielińska – Krobia, Rogówko, Rogowo - obecnie Pani Sylwia Biernat;

Pan Dawid Lewandowski – Gronowo, Lubicz Dolny.

USTAWA O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNYM⁶

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

⁶ Art. 5 Ustawy o świadczeniach rodzinnych z 28.11.2003r.

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze - zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe”.

Prawo do zasiłków i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 504,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 583,00 zł.

W roku 2011 udzielone zostały świadczenia w podziale na:

1. zasiłek rodzinny- 18.238 świadczeń, na kwotę: 1.563,214 zł;
2. świadczenia z tytułu dodatków do zasiłku rodzinnego- 9.558, na kwotę: 1.084,097 zł;
3. świadczenia z tytułu urodzenia dziecka- 77 świadczeń, na kwotę: 77.000 zł;
4. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- 698 świadczeń, na kwotę: 272.077 zł;
5. samotnego wychowywania dziecka- 963 świadczenia, na kwotę: 168.350 zł;
6. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego- 1166 świadczeń, na kwotę: 87.860 zł;
7. rozpoczęcia roku szkolnego- 1132 świadczenia, na kwotę: 113.200 zł;
8. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania- 2593 świadczenia, na kwotę: 131.290 zł;
9. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej- 2929 świadczeń, na kwotę: 234.320 zł;
10. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka- 223 świadczenia, na kwotę: 223.00 zł;
11. wypłata zasiłku pielęgnacyjnego- 4700 świadczeń, na kwotę: 719.100 zł;
12. wypłata świadczeń pielęgnacyjnych- 972 świadczenia, na kwotę: 500.258 zł;

13. opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe- 648 świadczeń, na kwotę: 85.508 zł oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne- 302 świadczenia, na kwotę: 14.049 zł za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

Ogółem na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę: 4.918.416zł, koszt obsługi świadczeń rodzinnych wyniósł 141.931 zł – całość środków pochodziła z budżetu wojewody.

W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania tzn. by klienci nieuprawnieni dokonali zwrotu pobranych świadczeń. W 2011 roku kwota świadczeń nienależnie pobranych wyniosła 17.158 zł, zaś świadczeń odzyskanych (wg stanu na dzień 21.12.2011r.) wyniosła 27.608 zł (zwroty pochodziły także z lat wcześniejszych).

Fundusz alimentacyjny

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia a jeśli się uczy w szkole wyższej to do ukończenia 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny nie przekracza kwoty 725,00 zł w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

W roku 2011 postępowanie odnośnie dłużników alimentacyjnych prowadzone było wobec 128 dłużników własnych (GOPS w Lubiczu przyznał wierzycielkom świadczenie z funduszu) oraz wobec 104 dłużników zamieszkujących na terenie naszej gminy (świadczenie przyznane zostało przez inny organ). Ogólna liczba udzielonych świadczeń wyniosła 1720. Na realizację ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydatkowano kwotę:

585.890 zł i były to środki z budżetu wojewody. Koszt obsługi funduszu alimentacyjnego wyniósł 45.418 zł – środki własne budżetu gminy.

DODATKI MIESZKANIOWE⁷

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów, w tych sprawach.

Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości w ramach zadań własnych.

O dodatki mieszkaniowe mogą się ubiegać osoby lub rodziny, które spełniają kryterium dochodowe i posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu. Za dochód uważa się wszelkie dochody po odliczeniu kosztów uzyskania składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe i chorobowe. Najniższa emerytura wynosi 728,18 zł.

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód za 3 miesiące poprzedzające złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, tj. 1 274,31 zł lub 125 % tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym – 910, 22 zł.

W 2011 roku ogółem przyznano 947 dodatków mieszkaniowych na kwotę: 210.957 zł. Dodatki wypłacone zostały dla użytkowników mieszkań z zasobów komunalnych- 75 dodatków na kwotę: 22.161 zł; mieszkań spółdzielczych- 547 dodatków na kwotę: 126.018 zł; wspólnot mieszkaniowych- 0 dodatków na kwotę: 0 zł; prywatnych lokali- 98 dodatków na koszt: 14.470 zł; mieszkań z TBS- 167 dodatków na kwotę: 37.867 zł, innych- 60 dodatków na kwotę: 10.441 zł.

Zadanie w całości finansowane jest z budżetu gminy.

PRACA SOCJALNA⁸

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna w

⁷ Art. 3 Ustawy o dodatkach mieszkaniowych z 21.06.2001r.

⁸ Art. 6 pkt. 12 oraz art. 45 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

formie poradnictwa. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Jest prowadzona wieloaspektowo. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspierania podopiecznych w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, a także mediacji – które podejmowane są w środowiskach szczególnie narażonych na konflikty. Ponadto praca socjalna obejmuje również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. W ramach pracy socjalnej pracownicy GOPS pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, pozwów o rozwód, rentę, współpracują z pedagogami szkolnymi odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole, relacji rówieśniczych. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami zdrowia, policją, urzędami.

Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie. Nowoczesna pomoc społeczna, by była skuteczna i efektywna wymaga coraz liczniejszej i wysoko wykwalifikowanej kadry pracowników socjalnych.

Pomocą w formie pracy socjalnej (tylko i wyłącznie) zostało objętych 29 rodzin.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Wójt Gminy Zarządzeniem Nr 0050.2.7.2011 z dnia 29.04.2011r. powołał skład Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego weszli przedstawiciele następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Przychodni Lekarskiej „CITOMED”, Sady Rejonowej w Toruniu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Zespołu Szkół Nr 1 w Lubiczu Górnym, Zespołu Szkół Nr 2 w Grębocinie, Komendy Miejskiej Policji w Toruniu. Zespół Interdyscyplinarny w 2011 roku odbył 5 posiedzeń oraz 4 w ramach Grup Roboczych. Rozpatrywanych było 17 spraw związanych z przemocą.

PROJEKT SYSTEMOWY REALIZOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

W okresie 01.01.2011r.-31.12.2011r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt pn. „Aktywni i zintegrowani w gminie Lubicz” realizowany był po raz czwarty. Wartość projektu wynosiła 182.966 zł w tym wkład własny tj. ze środków budżetu gminy to 22.381 zł – kwota ta przeznaczona była na wypłatę zasiłków celowych, żywnościowych i okresowych dla uczestników projektu.

Uczestnikami projektu było 41 osób (32 K, 9 M) bezrobotnych lub niepracujących, niepełnosprawnych mieszkańców gminy, którzy korzystali ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, marginalizacji. Projekt aktywizował do działania nie tylko uczestników, ale również ich otoczenie tj. sąsiadów, znajomych, krewnych.

Projekt realizowany był z podziałem na dwie kategorie: Kontrakty socjalne oraz Program Aktywności Lokalnej.

Kontrakty socjalne zostały zawarte z 29 uczestnikami. W ramach zawartych kontraktów uczestnicy otrzymali: **warsztat doradztwa zawodowego**, gdzie celem było nauczenie się poruszania po rynku pracy, umiejętności tworzenia dokumentów aplikacyjnych oraz diagnoza preferencji i predyspozycji zawodowych, w wymiarze 60 godzin; **terapia psychospołeczna** nastawiona na indywidualne konsultacje by uczestnik poznał swoje słabe strony i wyrównywał zdiagnozowane braki, dysfunkcje, w wymiarze 60 godzin; **warsztat zasobów i samodzielności** miał na celu diagnozę posiadanych zasobów, naukę planowania czasu wolnego, gospodarowania budżetem domowym, racjonalnego i ekonomicznego przygotowywania posiłków, w wymiarze 60 godzin; **animatore lokalny Klubu zainteresowań** wspierał rozwój zainteresowań, uczył zarządzania czasem wolnym, aktywnego spędzania czasu wolnego, uczył prozdrowotnych zachowań, w wymiarze 48 godzin; **sfinansowanie szkoleń zawodowych** dla uczestników projektu w oparciu o wypracowaną diagnozę wraz z

doradcą zawodowym, szkolenia dobierane były odpowiednio do preferencji uczestnika, dla 6 osób. Z pośród osób, które zawarły kontrakty socjalne 5 zostało skierowanych do Centrum Integracji Społecznej gdzie przeszły kompleksową ścieżkę reintegracji społecznej i zawodowej.

Uczestnicy ukończyli szkolenia w następujących zawodach: opiekun osób zależnych- pomoc domowa 1 osoba, florystyka- bukieciarstwo 1 osoba, kucharz małej gastronomii z obsługą kas fiskalnych 5 osób, kadry i płace 2 osoby.

Program Aktywności Lokalnej skierowany był dla osób ich rodzin a także najbliższego otoczenia a miał na celu wnikliwą diagnozę problemu i wypracowanie dalszej ścieżki rozwoju osobistego każdego uczestnika. Działaniami PAL objętych zostało 12 osób (10K, 2 M) oraz ich najbliższe otoczenie. Uczestnikom zostało zapewnione wsparcie w zakresie **terapii psychospołecznej** tj. budowania pozytywnych relacji oraz budowania motywacji do poprawy swojej sytuacji ogólnozyciowej, w wymiarze 20 godzin; **poradnictwa prawnego** w wymiarze 16 godzin; **poradnictwa psychologicznego** w wymiarze 16 godzin oraz **poradnictwa psychologicznego dziecięcego** w wymiarze 16 godzin. Celem w/w poradnictw było udzielanie szeroko rozumianego wsparcia oraz pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji; utworzona została **grupa wsparcia**, której celem było budowanie wsparcia do podejmowania zmian i większej aktywności życiowej, w wymiarze 24 godzin. Z pośród uczestników zostało wybranych 6 osób/rodzin, u których problemy były najbardziej skumulowane, do których skierowani zostali asystenci rodzin. Praca asystentów opierała się na bieżącym wsparciu i modyfikowaniu zachowań niepożądanych, praca z tymi rodzinami trwała przez okres 6 miesięcy. Do prowadzenia asystentury wybrani zostali specjaliści ale także klienci GOPS, którzy w przeszłości mieli problemy jednak pokonali je i mogą być autentycznym wzorcem.

Uczestnicy projektu otrzymali wsparcie finansowe w postaci zasiłków, a także mogli uczestniczyć w całodziennym wyjeździe integracyjnym do Karbówka, gdzie czas został tak zorganizowany by uświadomić uczestnikom, że można spędzać czas wolny bez używek. W trakcie realizacji projektu zakupiony został flipchart oraz finansowany był jeden etat dla pracownika socjalnego.

Wartością uzyskaną po realizacji projektu systemowego dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu jest fakt, iż część z uczestników projektu nie korzysta już z

pomocy społecznej. Wartością uzyskaną przez samych uczestników jest fakt iż 4 osoby podjęły zatrudnienie (z umową o pracę), 3 osoby podjęły się prac dorywczych, 1 osoba wyjechała do pracy za granicę, 2 osoby podjęły aktywność lokalną i współdziałają w organizowaniu środowiska lokalnego, 1 osoba podjęła naukę.

PROJEKT KONKURSOWY REALIZOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

W okresie 01.02.2011r.-31.12.2011r. realizowany był projekt konkursowy ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt pn. Klub Integracji Społecznej „Nad Drwęcą” był wspólnym przedsięwzięciem trzech sąsiadujących gmin tj. gminy Lubicz – lider projektu, Obrowo i Czernikowo. Realizowany w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wartość projektu wynosiła 252.617,20 zł – w 100% finansowany ze środków EFS.

Projekt skierowany był dla 15 uczestników (12K, 3M) z terenu trzech gmin- Lubicz, Obrowo, Czernikowo bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo. Uczestnikami projektu były osoby, które mimo własnych starań nie mogły zintegrować się społecznie i zawodowo a tym samym zagrożone były marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Celami szczegółowymi projektu było:

- zwiększenie kompetencji społecznych w szczególności umiejętności interpersonalnych, zarządzania zasobami, prowadzenia gospodarstwa domowego,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych w tym umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami,
- podniesienie umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- wzmocnienie motywacji i samooceny uczestników,
- zdobycie doświadczenia zawodowego i podstawowych umiejętności praktycznych poprzez realizację staży zawodowych u pracodawcy.

W projekcie uczestnicy realizowali następujące działania:

- trening interpersonalny- 3 miesiące x 12 godzin,
- warsztaty aktywnego poruszania się po rynku pracy- 3 miesiące x 12 godzin,
- warsztaty gospodarowania zasobami i budżetem- 3 miesiące x 12 godzin,
- warsztaty komputerowe- 3 miesiące x 12 godzin,
- poradnictwo psychologiczne indywidualne- 4 miesiące x 10 godzin,
- poradnictwo terapeutyczne indywidualne- 3 miesiące x 12 godzin,
- poradnictwo prawne indywidualne- 3 miesiące x 12 godzin,
- poradnictwo do spraw przeciwdziałania przemocy- 1 miesiąc x 6 godzin,
- szkolenia zawodowe- 13 uczestników,
- staże zawodowe- 11 uczestników.

Szkolenia zawodowe wraz z badaniami lekarskimi- profilaktycznymi uczestnicy otrzymali zgodnie z wytyczoną ścieżką rozwoju przez doradcę zawodowego. Sfinansowano szkolenia w zakresie: operator koparko-ładowarki - 1 osoba, prawo jazdy kat. B - 1 osoba, nowoczesny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej, komputera i urządzeń sklepowych - 3 osoby, kucharz małej gastronomii - 5 osób, opiekun osób zależnych- pomoc domowa - 1 osoba, roboty wykończeniowe w budownictwie - 1 osoba, kelner-barman - 1 osoba.

W ramach Klubu Integracji Społecznej w trakcie jego realizacji działań „Bank pracownika”, którego zadaniem było pozyskiwanie i udostępnianie ofert pracy, utworzenie bazy pracodawców oraz regularne dostarczanie lokalnej prasy dla uczestników. Uczestnicy w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego wyjeżdżali do kina, planetarium, na kręgle. W trakcie realizacji działań przez uczestników, ich dzieci miały zapewnioną opiekę oraz gorący poczęstunek tj. kawa, herbata, ciastko.

Dzięki realizacji projektu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mógł dokonać zakupu rzeczy, które po zakończonych działaniach pozostały do dyspozycji ośrodka a także stanowić będą wyposażenie miejsc, w których realizowane były działania. W związku z powyższym zakupiono :

- flipcharta,
- kamerę ze statywem,
- szafę,

- wyposażenie kuchenne tj. talerze, kubki, sztućce, robot kuchenny, gofrownica, toster,
- zestawy komputerowe,
- materiały biurowe,
- gry, zabawki, materiały papiernicze dla dzieci.
- Utrzymywano też sieć internetową.

Projekt zakończył się sukcesem, ponieważ po odbyciu staży 5 osób znalazło zatrudnienie.

PROJEKTY REALIZOWANE W PARTNERSTWIE

Projekt "Ponad-to - młodzi aktywni z Grabowca"

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VII Promocja integracji społecznej Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji. Projekt miał charakter partnerski – był realizowany w partnerstwie przez Gminę Lubicz i Stowarzyszenie „Ponad” z Torunia przy czynnym udziale pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu.

Uczestnikami projektu była młodzież w wieku 15-24 l. z Grabowca – 16 kobiet i mężczyzn w tym 2 osoby niepełnosprawne oraz ich otoczenie (9 osób).

Projekt realizowany był w okresie 15.08.2011r.-15.12.2011r.

Zajęcia realizowane były w świetlicy środowiskowej w Grabowcu, średnio 3 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

W ramach projektu zrealizowane zostały działania:

1. zajęcia umuzykalniające – zajęcia z zakresu rozwoju zainteresowań z zakresu zabawy muzyką, nauki różnych form muzykowania, zajęcia ogólnomuzykalniające - 25 godzin;

2. warsztat choreografii i ruchu – warsztaty taneczne oraz nauka układów choreograficznych; warsztaty poprzedzał profesjonalny 2-godzinny pokaz różnych stylów tańca w wykonaniu szkoły tańca - 27 godzin;
3. autoprezentacja i wizerunek – zajęcia z zakresu autoprezentacji i dbania o własny wizerunek oraz budowania tożsamości - 24 godziny;
4. warsztat negocjacji – zajęcia prowadzone przez psychologa z zakresu rozwijania umiejętności społecznych, nabywania nowych umiejętności, w tym umiejętności negocjacji – 18 godzin;
5. "STAWIAM NA SIEBIE"- warsztaty z zakresu ekonomii społecznej- wyjazdy do różnych *podmiotów*: podmiot ekonomii społecznej, mała firma, lokalny lider, organizacja pozarządowa, cel: poznanie różnych pomysłów na działalność społeczną i pracę zawodową. Wyjazdy były realizowane na terenie powiatu toruńskiego i miasta Torunia – 4 warsztaty wyjazdowe wraz z atrakcją kulturalno-rozrywkową;
6. kultura i rekreacja na przekór marazmowi i apatii– uczestnicy wraz z otoczeniem wyjeżdżali do kina, teatru - zajęcia służące integracji, o charakterze motywacyjnym - 3 wyjazdy.

Projekt "Stawiam na siebie – aktywizacja społeczna"

Projekt realizowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji. Projekt realizowany był w partnerstwie CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne w Toruniu wraz z Gminą Lubicz – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Uczestnikami projektu była młodzież w wieku 15-24 l. z terenu gminy Lubicz tj. Grębocina, Rogówka, Rogowa, Gronowa – 16 kobiet i mężczyzn oraz ich otoczenie.

Projekt realizowany był w okresie 01.08.2011r.-31.12.2011r.

Zajęcia realizowane były w pomieszczeniach użyczonych przez Zespół Szkół Nr 2 w Grębocinie, 2 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. W trakcie realizacji projektu uczestnikom został zapewniony transport, drobny poczęstunek w formie ciastek oraz dla każdego zakupione zostało obuwie sportowe na warsztat taneczny.

W ramach projektu zrealizowane zostały działania:

1. warsztaty taneczne- celem była nauka popularnego tańca wśród młodzieży, wzbogacenie ich w całościowym rozwoju tj. kształtowania umiejętności wyrażania emocji, przeżyć, uczuć, kształtowania wyobraźni twórczej – 42 godziny;
2. warsztaty multimedialne- celem warsztatów było podniesienie wiedzy i nabycie umiejętności posługiwania się nowymi technologiami. W trakcie trwania warsztatu uczestnicy nakręcili film z innych realizowanych zajęć – 35 godzin;
3. zajęcia wzmacniające- celem zajęć była praca na słabymi i silnymi stronami, poszerzenie pola widzenia i niwelowanie osobistych problemów, barier. Uczestnicy mieli szansę nauczyć się rozpoznawać własne emocje, jak budować granicę, odmowy asertywnej – 30 godzin;
4. alternatywne formy spędzania czasu wolnego- w ramach tych wyjazdów uczestnicy byli w kinie, Aquaparku, kręgielni, na lodowisku- 5 wyjazdów;
5. wyjazdy integracyjne- w ramach wyjazdu integracyjnego młodzież uczestniczyła w zajęciach zorganizowanych w Osadzie Karbówko i Parku Linowym na Barbarce. Organizowanie tych wyjazdów miało na celu ukazanie młodzieży jak można spędzać aktywnie czas bez potrzeby używania wspomagaczy- 2 wyjazdy;
6. wyjazd integracyjny „Z EKONOMIĄ SPOŁECZNĄ ZA PAN BRAT”- w trakcie trzydniowego wyjazdu 16-18.12.2011r. do Gdańska młodzież poznała lokalny podmiot ekonomii społecznej – Centrum Integracji Społecznej w Gdańsku- 1 wyjazd.

STRUKTURA ZATRUNIENIA I WYDATKÓW W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Lp.	Stanowisko	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik	1
2	Koordinator świadczeń rodzinnych	1
3	Realizator świadczeń rodzinnych	3 - w tym jedna osoba przebywała na urlopie wychowawczym
4	Specjalista pracy socjalnej	3
5	Pracownik socjalny	4 - w tym jeden etat opłacany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
6	Administrator-realizator pomocy społecznej	2 – w tym jedna osoba przebywała na urlopie wychowawczym
7	Główny księgowy	1
8	Administrator-księgowy	1
9	Opiekunka środowiskowa	3 – w tym jedna osoba zatrudniona na ½ etatu
10	Kierowca	1
11	Dodatki mieszkaniowe	1 etat

Źródło: opracowanie własne

Na dzień 31 grudnia 2011r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu zatrudniał 20 osób. Planowano przeznaczyć na utrzymanie Ośrodka kwotę: 859.330 zł zaś rzeczywisty koszt utrzymania Ośrodka wyniósł 817.445 zł.

Struktura poniesionych wydatków kształtowała się w sposób następujący:

Lp.	Na co poniesiono wydatek	Kwota wydatków
1	wydatki związane z realizacją przepisów BHP	8.587
2	wynagrodzenia osobowe pracowników	505.977

3	dodatkowe wynagrodzenia roczne „13”	41.440
4	składki na ubezpieczenie społeczne	82.124
5	składki na fundusz pracy	13.088
6	wynagrodzenie bezosobowe tj. umowy zlecenia	10.432
7	zakup materiałów i wyposażenia- materiały biurowe, druki, paliwo, licencje, urządzenia kserograficzne, papier ksero, komputery	42.089
8	zakup książek i broszur	408
9	zakup usług pozostałych – usługi pocztowe, prawne, prowizje bankowe	69.419
10	zakup usług dostępu do sieci Internet	1.405
11	opłaty z tytułu usług telefonii komórkowej	4.532
12	opłaty z tytułu usług telefonii stacjonarnej	3.938
13	podróże służbowe krajowe	5.800
14	różne opłaty i składki- polisy ubezpieczeniowe mienia, samochodu służbowego	1.496
15	odpis na fundusz socjalny	19.144
16	koszty postępowania sądowego	249
17	szkolenie pracowników	7.000
18	zakup usług remontowych	111
19	zakup usług zdrowotnych	207

Źródło: sprawozdanie roczne

Ogółem budżet gminnego ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu wynosił: 7.180.578 zł, z tego z budżetu państwa pochodziła kwota: 5.763.624 zł, a z budżetu gminy 1.416.954 zł.

Nagrody i wyróżnienia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu w roku 2011 został nagrodzony przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego nagrodą zespołową „Stalowy Anioł”. Jesteśmy także laureatem konkursu „Lider zarządzania pomocą społeczną” 2011r.

zorganizowanym przez Związek Miast Polskich w partnerstwie ze związkiem Powiatów Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach projektu „Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego”.

Przeprowadzone kontrole w roku 2011 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

Przeprowadzone kontrole w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu w roku 2011 dotyczyły następujących kwestii:

- I. dnia 08.06.2011r. przeprowadzona przez Wydział Polityki Społecznej w Bydgoszczy, w zakresie trudnych kwestii tj. uczciwości osób zwracających się o pomoc do Ośrodka oraz sprawdzenia wiarygodności podawanych przez klientów informacji;
- II. dnia 22.06.2011r. przeprowadzona przez Urząd Gminy w Lubiczu, w zakresie prawidłowości prowadzenia polityki kadrowej i spraw pracowniczych, prawidłowości wydatkowania środków budżetowych, prawidłowości przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne, prawidłowości gospodarowania mieniem komunalnym;
- III. dnia 12.09.2011r. przeprowadzona przez Urząd Gminy w Lubiczu, w zakresie prawidłowości ustalania wynagrodzeń dla pracowników Jednostki w roku 2011.

Perspektywy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – potrzeby

Obecnie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przygotowuje dokument „Analiza zasobów pomocy społecznej”. Dokument ten określa strukturę wypłaconych świadczeń pomocowych ale także infrastrukturę, dane demograficzne, politykę mieszkaniową- zasoby lokalowe gminy i szereg innych danych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę społeczną. Dokument ten przedstawiony zostanie Radzie Gminy do 30 kwietnia 2012r. a następnie przesłany zostanie do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu złożył wniosek o dofinansowanie (wzorem lat ubiegłych) projektu systemowego na lata 2012-2013. Obecnie oczekujemy na

podpisanie aneksu do umowy ramowej. Wartość złożonych wniosków stanowi kwotę: 533.484 zł.

Pomoc społeczna stoi także przed wyzwaniem realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁹. Ustawa ta nakłada na gminę obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzina wspierana może być poprzez pracę z asystentem rodziny, która w szczególności opiera się na konsultacji i poradnictwie specjalistycznym, terapii i mediacji, usługach wspierających i specjalistycznych, pomocy prawnej, organizowaniu grup wsparcia i grup samopomocowych. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy a po dokonaniu analizy sytuacji rodziny wnioskuje do kierownika o przydzielenie asystenta rodziny.

Do zadań asystenta należy:

1. opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowywanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, problemów psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi, wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny pracownikowi socjalnemu.

Gmina zobowiązana jest także do prowadzenia placówki wsparcia dziennego powołaną do opieki i wychodzenia z rodzin dotkniętych trudnościami w wypełnianiu funkcji

⁹ Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2011 Nr 149 poz. 887).

opiekuńczo-wychowawczych. Placówka wsparcia dziennego prowadzona może być w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej.

Gmina ma także obowiązek udzielania pomocy rodzinom poprzez działania rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może zostać powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Realizowanie tej formy opieki opiera się o umowę cywilno-prawną zawartą przez Wójta z rodziną wspierającą. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wymusza na samorządzie – gminie przejęcie odpowiedzialności za los dzieci z rodzin dotkniętych trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W obecnym stanie prawnym to gmina – kierownik GOPS musi udokumentować pracę z rodziną i jej efekt. W przypadku braku powodzenia działań podjętych przez GOPS w formie asystenta rodzinnego, placówki wsparcia dziennego lub rodziny wspierającej (udokumentowanych), dopiero wówczas można podjąć działania o umieszczeniu dzieci w placówkach rodzinnej pieczy zastępczej (placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinie zastępczej).